

прѣдва, тѣ почватъ да се обсаждатъ отъ редъ користолоубиви мисли. Защо отъ тѣхния трудъ да се ползватъ и другитѣ? Не е ли по-добрѣ да се отдѣлятъ, та всичко, което тѣ съ своето достойнство извадятъ, да си остане за тѣхъ? И тѣ захващатъ да маневриратъ тѣй, щото правятъ неизбежно раздѣлението на задругата.

Второ, недовѣрието на по-проститѣ задругари. Ние видѣхме вече, че въ нѣкои случаи това недовѣрие не е безосновно, тѣй като сж се намѣрвали и безсѣвѣстни домакини. Но и безосновно да е, единъ пжтъ вкорени ли се то въ непроевѣтенитѣ глави на нѣкои отъ по-проститѣ задругари, задружното живѣне става невъзможно, и разтурянето послѣдва.

Трето, женитѣ. И тукъ ли, Боже мой! И тукъ ли трѣбва да диримъ жената — *chercher la femme*? Уви! или женитѣ сж дѣйствително лоши разтурачки, или мжжетъ сж зли клеветници, тѣй като, както казва и г. Миличевичъ, „кривица за разпаданье задруге баца се на жене“. Не всѣкога, разбира се. Случатъ ли се женитѣ на една задруга всичкитѣ добри, тя добива нови сили, цѣвти и напредва. Но влѣзе ли въ нея нѣкоя снаха или етърва злобна, завистлива, вироглава —

На нива лѣнива,
На даракъ дрѣмлива,
На хурка пиплива,
На хоро троплива —

враждебноститѣ почватъ; боятъ се отваря; намѣсятъ ли се и мжжетъ въ него, мирътъ изчезва отъ задругата, и раздѣлата става необходима.

Четвърто, вѣянието и влиянието на врѣмето: нуждата за единъ по-независимъ животъ, духътъ на индивидуализма, демонътъ на неподчинеността. Притурете при тѣхъ и любовта къмъ по-охолничко живѣне, отвращението къмъ онова натрупване, къмъ онова смѣшение — *promiscuité* — което въобще съпровожда задругата, и вие ще имате прѣдъ очитѣ си главнитѣ причини, които сж разтурили и разтурятъ многобройно задружни челяди.

Щатъ ли тия причини да успѣятъ да съборятъ у насъ и самата система на задругитѣ? Това ще зависи много отъ бждещето ни законодателство. Ако и ние гласуваме законъ както хърватския, ако и ние запретимъ съставянето на нови задруги и умжчимъ живота на сжществующитѣ, изчезването